

Editorial

Vážení čtenáři, milí kolegové, přátelé celoživotního vzdělávání,

na počátku roku 2017 si vám dovoluujeme nabídnout první číslo našeho nezávislého odborného recenzovaného periodika. Jeho součástí je pět vědeckých statí, z nichž jedna má povahu teoretické a zbývající čtyři pak empirické studie. Čeští i slovenští autoři se v nich s čtenáři podělili jak o teoretické náhledy na sledovaná témata odborné problematiky, tak i o výsledky a závěry analýz dat uskutečněných výzkumných šetření. Podívejme se nyní na to, co konkrétního nám naši přispěvatelé tentokrát nabízejí.

Trojice autorů z Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Ústavu výpočetní techniky Masarykovy univerzity, *Lucie Křeménková*, *Jan Sebastian Novotný* a *Hana Marešová*, nám ve své teoretické studii předkládají pohled na teoretická východiska pro tvorbu modelu potenciálu podnikatelských kompetencí. Vlastní model následně definovali prostřednictvím tří hlavních dimenzí s řadou dílčích faktorů a provázali je s charakteristikami žáků druhého stupně základních škol.

Utváření školní identity žáků středních odborných škol a vysokoškolských studentů stojí v centru pozornosti *Lucie Kvitovičové* a *Jany Máchové* z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Studie popisuje její dva hlavní procesy, exploraci studia a závazek ke studiu. Autorky následně deklarují, že studenti vysokých škol se vyznačují větší mírou explorační studie, a také poukazují na skutečnost, že největší hodnoty závazku ke studiu dosahovali ti studenti, kteří vnímali své studium jako přímou součást přípravy na svoji budoucí kariéru, a studenti, kteří studovali to, co vždy chtěli.

Sebehodnocením a hodnocením profesních kompetencí studentů učitelství na souvisejících pedagogických praxích se zabývají *Jitka Novotová* a *Magda Nišpovská* z Fakulty přírodně-humanitní a pedagogické z Technické univerzity v Liberci. V rámci svého výzkumu vytvořily nástroj, který obsahoval 5 vícedimenzionálních kompetencí rozpracovaný do 34 dílčích položek, a využily je na vzorku 74 studentů učitelství pro druhý stupeň základních škol a škol středních a 74 cvičných učitelů. Podle autorek výsledky prokázaly, že hodnocení studentů cvičnými učiteli je významně příznivější než sebehodnocení studentů, a také dokladují, že nejlépe hodnocené byly kompetence vztahující se k reflexi a utváření prostředí pro učení a nejhůře pak kompetence spjaté s hodnocením práce žáků.

Milan Kubiantko z Fakulty humanitních věd Žilinské univerzity a *Lenka Rovňanová* z Pedagogické fakulty Univerzity Mateja Bela se ve svém výzkumném šetření zaměřují na to, zda je možné učitele pokládat ze jeden

z faktorů ovlivňujících vnímání vyučovaného předmětu žáky nižšího stupně sekundárního vzdělávání. Svoje šetření uskutečnili na příkladu vyučovacího předmětu přírodopis. Dosažené výsledky autorů potvrzují jejich předpoklad. V závěru studie autoři navrhuji implikace do pedagogické praxe a také nastiňují další možnosti výzkumu ve sledované oblasti.

Problematikou profesních kompetencí učitelů primárního vzdělávání ve Slovenské republice prostřednictvím aktualizací vzdělávání se ve své empirické studii zabývá *Mária PISOŇOVÁ* z Pedagogické fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Ve svém příspěvku identifikuje motivační faktory, které podněcovaly učitele k účasti na kontinuálním vzdělávání. Hlavní pozornost ve sledovaném tématu ovšem věnuje významu aktualizací vzdělávání pro pedagogickou praxi. Získaná data poukazují na určité rezervy kontinuálního vzdělávání, jež především souvisejí s očekáváními respondentů a s posláním celoživotního vzdělávání učitelů.

Závěr prvního letošního čísla našeho časopisu je již tradičně věnován recenzím zajímavých odborných publikací. Autorkou první z nich je *Kateřina LOJDOVÁ* z Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity. Zaměřila se na publikaci PRŮCHA, JAN. *Česká vzdělanost: multidisciplinární pohled na fenomén národní kultury*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 208 s. ISBN 978-80-7478-675-4. Druhou recenzi zpracovala *Dita JANDEROVÁ* z Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně. Věnovala se publikaci VALENTA, MILAN. *Přehled speciální pedagogiky: rámcové kompendium oboru*. Praha: Portál, 2014, 269 s. ISBN 978-80-262-0602-6. *Markéta ŠVAMBERK ŠAUEROVÁ* z Vysoké školy tělesné výchovy a sportu Palestra, s. r. o., nám poskytla svoje stanovisko k odborné knize VETEŠKA, JAROSLAV. *Gerontagogika: psychologicko-andragogická specifika edukace a aktivizace seniorů*. Praha: Česká andragogická společnost, 2016, 180 s. Česká a slovenská andragogika. ISBN 978-80-905460-4-2. Děkujeme všem autorkám za sdílení jejich názoru s našimi čtenáři.

Přeji všem z vás, kteří se do obsahu jednotlivých odborných statí tohoto čísla našeho časopisu začtou, aby v nich našli inspirující odpovědi na vybraná témata celoživotního vzdělávání současnosti.

Dana Linhartová
předsedkyně redakční rady